

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.17. Ex vnione Dei cum homine in SS. Sacramento, hominem Angeli
reuerentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

tam de viris Bethsambathibus, eo quod vidissent Ar- cam Domini, & percussit de populo septuaginta vi- ros, & quinquaginta milia plebis. In Arca virtu- tem fatentur efficacem que tante se- n- sibilitudi- ni fortior opponat, emicet & occidat, unde con- clamant: Quis poterit stare in conspectu Domi- ni Desinit huius? Si tanta potestate polleat, quis a dext illam expectabit loque temerarius opponet Arca Domini? Christus Dominus no- ster in SS. latet Sacramento, cuius pedibus pro- stratus adiacet diabolus, confusus & eversus: E- gredietur diabolus ante pedes eius. Aduertit ipsum esse in corde recipientis, quibus ergo fidens vi- ribus se illi opponet aduersarium? Procul fugit nec propius accedere praesumit, liberumque il- lum dimittit & impetrituratum, quo se sanctis exercere peribus quibus ad aeternam euehatur beatitudinem.

Quinimo hoc ipsum Christus declarauit his verbis: Qui manducati hunc panem, vivet in aet- ernum. Vita aeterna est nostra beatitudo: Haec est vi- ta aeterna, ut cognoscant &c. Et quem misisti Iesum Christum: dat nobis hic panis propter vnionem Christi nobiscum, robur & virtutem vt expedite & delatis contumacitibus ac persecutionibus Diaboli, opera faciamus quibus vitam aeternam nobis comparemus, haeremonem & omnem eius euetiamus potentiam, quae nobis erat obitaculo: idcirco dixit: Qui manducati hunc panem vivet in aeternum, q. d. Ex hac vnione cum Deo in hoc caelesti conuiuio vires acquirere & robur quo al- iam obtineat, quod illi ex natura erat impossi- bile: cum vincat & subijciat diabolum ne opera eius sancta perturbet quibus aeternam obtineret felicitatem & pariter studium honorum ope- rum quod cum nunc homo per se exequi non potest, exequitur virtute confortatus eminen- tissimae huius vnionis.

§. 17. Ex vnione Dei cum homine in SS. Sacramento, hominem Angeli re- nerentur.

Non tantum patet in nobis Divina vir- tus huius admirabilis vnionis Dei no- biscum in SS. Sacramento in ordine ad victoriam de diabolo, qui per illam superatur, acque in nobis tales recognoscit vires vt qua il- las se plus exuperat, in fugam se proripiat. Sed etiam in ordine ad Angelos qui dignitatem quam adipiscimur ex admirabili hac vnione, cognoscentes, singulari nos cultu reuerentur

velut virtuti illorum & statui valde aequales, licet ex natura nobis sint superiores. Angeli Christo ministrant velut serui Domino quando pra- claram illam de diabolo reulerat in deserto vi- ditoriam vt enim expendit D. Chrystostom. quem sequitur D. Gregor. non poterat Angelus vt ser- uis alteri ministrare qui Deo suo, creatore & Domino dignitate erat inferior: quia secundum esse naturale & perfectiones suas, nullum ag- noscit Angelus superiorem: & licet ceteris crea- turis homo sit eminentior, Angelo tamen est inferior: Minus est enim paulo minus ab Angelo. Vnde liquido constat Angulum creaturam esse superiorem, qui cum talis sit nulli eorum se po- test submittere ad obsequium vt suo inferiori, quae non aliquid de Diuinitate participet in quo illum possit excedere. Illam in Christo cogno- uerunt, quodque esset verus Deus, proinde vt a- lii suae superiori descendunt famuli illi mi- nistrant, & oblati: quidquid illi ad eius ne- cessarium erat refocillationem. Homo vnus Deo in SS. Sacramento, in quo illum vt suum recepit consors fit Diuinitatis: cernit illum in eo Angelus & quamprimum accedit illum Vene- raturus, si non propter eum tamen propter Di- uinitatem in illa lateant recepto Sacramen- to.

Ita nobis declarauit D. Ioann. quando col- lo- catus illi Angelo qui seruebat illi, ostendebat & declarabat mysticam illam visionem. Postquam enim illi praecleara exposuisset mysteria, ait illi Angelus: Dixit mihi scribe: Beati qui ad coenam nuptiarum Agni vocati sunt. Coena huius agni ex- communi lymenia, coena est illa mystica quam Deus suis praeparat de seipso in SS. Sacramen- to, quod pluribus de causis coena vocatur, quas nunc proferre super sedemus. Inter alias autem quas alio loco retulimus, ea est, quod sicut in coena lux nobis naturalis non succurrit, sed ar- tificialis candelabri quae conuiuius illuminat: ita similiter in SS. Sacramento lumen naturale ra- tionis nobis seruire non potest: hoc etenim my- steria adeo praecleara non capit, & requiritur lu- men supernaturale fidei, quod exponens nobis hoc mysterium eius doceat excellentiam: idcir- co dicitur coena.

Ad coenam vocati, sunt, inquit Beati: firmiter enim credo Beatos illos esse, quibus datum est illum recipere: iam enim nobis lux beatitudinis partem communicat, in illo nobis tribuens pi- gnus gloriae, in quo Deus velut obligatur vt eam nobis tribuat. Ad hanc coenam Deus suos inuitat, securoque reddit futurae gloriae: ex qua

Hom. 5. ex
varij in
Matth.
Ho. 16. in
Euan.

Ps. 8.

11.
Angeli
non nisi
se digni-
bus ser-
uiunt.

Ap. 19. 9.

111.
Beati qui
ad coenam
Agni vo-
cati sunt.

Q

procedit

procedit omne quod possunt debentque posside-
re ut ad illam accedant Divina hac visione con-
serrati. Nuncupatur autem cœna agni quia in-
ter omnes huius SS. Sacramenti figuras hæc ca-
teris eminet agni Paschalis ut probat D. Thom.
quia in illa plures concurrunt circumstantiæ
quas in cœna SS. Sacramenti reueremur. Et
postquam hæc omnia peracta fuerant de qui-
bus erant collocuti dum Ioan. docet Angelus,
illaque omnia explicat mysteria in tanti benefi-
cij gratitudinem, quæ se teneri iudicabat Diu.
Ioan. se pedibus aduoluit Angeli, terram quam
calcabat exosculaturus: quem confestim præ-
uenit Angelus, detinuit, & ne faceret prohibuit:
Et cecidit ante pedes eius ut adorarem eum. Dicit
non vult quod Angelum adorauerit, sed acce-
dere voluerit debitis tanto beneficio gratias
actus: sicut olim Mater Filiorum Zebedæi
accessit ad Christum adorans eum petens aliquid
ab eo, sicut scribit Euangelista, quo significet
quod Christum accesserit intercedens tantum
pro duobus filiis suis rogansque beneficium: ita
similiter hic non indicat quod illum adorauerit,
sed quod voluntate gratis accederet suæ
volens satisfacere obligationi, & summum faci-
ens quod poterat, ad pedes Angeli se prosternens:
& antequam in terram prolabatur detinet
illum Angelus & ait: *Vide ne feceris, conseruus
tuus sum:* caue ne tale quid feceris: etenim hoc
tibi consistit nos ambos conseruos esse illius Do-
mini tantorum mirabilium operatoris.

1-p. 2. 75.
47. 6.

IV.
Cur Ioan.
ad pedes
Angeli
conuertit.

Mat. 20.
20.

60
De V.

Cur An-
gelus hoc
reculauit.

Qu. 16 in
Gen. 1.

20. com.
Faulst. 6.

21.

2. 2. 9. 84.
Ar. 1. 44. 1.

Es. 40. 7. 4.

Angelo collato se pedibus eius prosternit, se de-
nunciatum protestatus gratiamque vinculo pro be-
neficio ab ipso recepto: nec hanc Angelus repu-
lit indignans venerationem.

Diuersæ proferuntur hic rationes: illa vero
primùm occupet locum quam adducit D. Am-
brosius cui subscribitur Rupertus. Beda & Hugo
nofter Card. nimirum quod ex mysterio Incarna-
tionis Angelus in homine tantam cognouerit
reuerentiam ac venerationem, ut se indignum
iudicaret quod aliquis eum accederet signa de-
monstrans ei Submissionis, statulque inferioris:
etenim tanta erat dignitas ad quam Verbum
Diuinum hominem extulerat factus homo, ut
omnino deleceet si Angeli ex eo tempore se
homini proponeret sperare, aut ad honem
aliquam admitteret, quæ se homo ipso Angelo
fateretur inferiorem: *Redemptio sanguinis Car-
ni* (verba sunt D. Ambrosii.) hoc *stultis* conu-
lit *ut filij Dei scilicet Angelorum essentur: idcirco
permissis Angelus adorari ab homine, qui
super se adorabat hominem Deum: quia propter con-
seruum se Ioan. caeterorumque fidelium vocat, An-
gelus igitur huius intuitu ualium pariter adum
subiectionis, imo vero forium se appellat: illis
in adoratione quam æqualiter Deo tenentur ex-
hibere.*

Antequam Verbum caro fieret nonnulla in-
ter nos & Angelos ferrebat discordia: cum enim
per peccatum à Deo nos elongauerimus, Angelus
pariter à nobis se subdixerunt, nolque ut
à sua Societate repellerentur indignos: Angeli
namque eues erant cælorum, nos ab illis per
peccatum exules. Verumtamen ut cognouerunt
cæli Regem sibi personaliter unisse carnis nos-
træ terram, suæ fortitudinis & saluationis nos-
træ infirmitatem, iam longe alio nos ocula
intuentur Angeli, iam nullum vilificiunt homi-
nem: quinimo ad pacis admittunt osculum, &
libenter nobiscum ut amicis calique contum-
bus conuersantur, nec non velus locos suos &
conseruos venerantur. Hinc passi sunt à Lot &
Iosue actum venerationis, & dignitatis in ordi-
ne ad illos inferioris, absit autem ut hanc repel-
lerent indignibus: quinimo gratanter acceperunt.
cum enim nondum Verbum Diuinum na-
turali assumpisset hominis, hominem ut sibi in-
feriorem Angeli considerantur, unde oblatam
hanc ut inferioris admiserunt venerationis ac-
tionem: Quando vero, postquam Deus factus
fuerat homo contendit D. Ioan. in Apocal. ad-
orare Angelum id est actum offerre illi reueren-
tiam in gratitudinis, tollere non hie illi permis-
sum.

VI.
Primo co-
m. 1.
Incarna-
tionis.

VII.
Secundo
com. 1.
Incarna-
tionis.

VIII.
Tercio
com. 1.
Incarna-
tionis.

III. in
V. in
VII.
VIII.
IX.

10.

11.

12.
13.
14.
15.

latur, imo nonnullo prohibetur rigore ne faceret. Vide ne fecerit, conferuus tuus sum id est locutus æqualis conditionis in Regno cælesti. Omnia pene hæc refert D. Gregorius, quo clare ostendit quod per incarnationem Verbi Dei homines quandam Diuinitatis adepti sint dignitatem, qua cælestes illi spiritus mouentur ut illos velut superiores attendant & venerentur.

Alij autem aliâ de proutum rationem, sc. cū enim Angelus Ioannem considerat Sacerdotem, & nouæ legis gratiâ Pontificem, atque ex eo capite potestatem in illo absoluenti, peccata remittendi, consecrandi corpus & sanguinem Christi, dum eum videt velle se certum pedibus suis prosternere, cohibet sociumque suum compellat: quia Sacerdos dignitate comparat Angelis iuxta illud Malachie de Sacerdotibus eloquium. *Labia Sacerdotis custodiunt scientiam & legem requirunt ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est.* Vnde Angelus D. Ioan. merito præuenit, & uenerationis actum cohibet sibi oblatum, illum pro debito ut conferuum suum venerat: etenim cum talis sit, pari decet illos adorationis actū Deum venerat, vnde sic illi: *Deum adora:* quo significat æquali utrumque vinculo obstringi adorandi Deum, nec vllum inter ipsos primatus titulum, seu superioris ius effulgere. Rationes hæc mirifice dignitatem extollunt hominis per illam vniōnem acquiritam, qua se filius Dei hominis vniuit naturæ.

Porro proposito nostro convenientem ex textu elicimus rationem, siquæ hæc: Angelus reuerenti voluit hominem non admittens illam reuerentiam sibi à D. Ioan. præstitam: eo quod videtur futurum illum participem & coniunxum SS. Sacramenti: etenim eius consideratio quod homo ad tantam promoueretur dignitatem, Angelos impulit ut propter illam hominem venerantur: & clare patet ex illo quod ante illum Ioan. dixerat: scribit enim ab Angelo sibi iniunctum ut scriberet: *Beatis qui ad cœnam agni vocati sunt.* Iam præfati sumus cœnam hanc accipiendam esse pro SS. Sacramento: quod sequatur igitur continuo veneratio illa cultusque humilis quo Angelus Ioan. excepit, postquam cœnam illum Diuinitæ huius cœnæ appellauerat, præstat omnem hanc reuerentiam Angelis præstitam, illis debere qui ad hanc admittuntur cœnam. Quod si ex vniōne humanæ naturæ in singulari cum Verbo Diuino hypostaticè Angeli reliquos homines tanta dignitate cognoscant in se, ut illos non inferiori colant honore quæ velut sibi æquales in signum reuerentiæ præ-

rea quod maius est, si tantum propter auctoritatem consecrandi SS. Sacramentum, quam in D. Ioan. suspiciunt Angeli tantam illi præferent venerationem, ut illum quasi propriæ societatis Angelum habeant: quanto cultu & honore persequerentur illum qui SS. hoc Sacramentum recipit, & cui virtute huius cibi, ac vniūnis corporis sui se Deus sic vniit ut Deus in illo maneat & ipse in Deo: *lumine manet & ego in illo.* Propter hanc igitur vniōnem & quia velut coniuncta vocatus fuerat D. Ioan. ad cœnam Agni, idcirco Angelus Ioannem & in eo omnes homines in signum supremæ huius dignitatis tanto honore dignatur, ad quam illum Deus per hoc cœnarium extollit, ut iudicet quod illum possit admittere ad æqualitatem quæ esse debet in ambobus quoad adorationem Deo debitam: quandoquidem dum illi actum offert submissionis & gratitudinis pro accepto beneficio, illum tantum admittat in conferuum suum & non inferiorem: cum non patiat ut velut inferior se humilet, sed velut Angelus illi compar cum eo Deum adoret, quem ut superioris summus fatetur pari æqualitate in adoratione: *Deum adora.* Dignitatem igitur attendamus eminentem, ad quam Diuinum hoc Sacramentum hominem extollit, cum eum dignum efficiat quem Angeli venerentur.

§. 18. *Ne cogat nos necessitas aliud inquirendi remedium, remanet Christus in SS. Sacramento ut maneat in nobis & nos in illo quando illum recipimus.*

Iam considerauimus qualiter ex illa vniōne qua Christus nos sibi copulat & vniit in SS. Sacramento, resultet in nobis virtus quædam adeo præstans & excellens, ut futorem hestium nostrorum in nos retundat, ut principalem eius nequeant effectum perturbare, beatitudinis consecutionem per opera tali fini proportionata: vnde dignitas in nobis oitur ita præclara & cælestes Angelos impellat quo nos venerentur habeantque ut conferuos suos & socios, si totum igitur hoc bonum nobis proueniat, ut aliud non videatur ab hominibus optandum, cū omnes inclinemus ad nostræ quietis possessionem cum gloria & triumpho de illis qui nobis illius obicem ponunt, supposito quod hic omnia consequamur: nihil nobis superest desiderandum. Quid sit, Hoc Christus nos docet his verbis: *In me manet & ego in illo.* Manere in aliquo idem est ac v-

IX.
Commu-
nicans &
Angelus-
sunt æqua-
les quoad
adoratio-
nē Dei

62

125
manere
in aliquo

Q. 3.
tertus.